

grundet Standpunkt at indtage, at Rigsdagen siger: Nej, vi kan ikke gaa med til en saadan Ordning, som her foreslaas, og vil Ministeriet alligevel have en Ordning frem, faar det vente, til vi faar den nye Rigsdag, som vi alle i Grunden længes efter, den Rigsdag, som er fastsat ved den nye Grundlov. Ved Valg af denne kommer endnu flere af Folkekirkens Medlemmer til at udøve Stemmeret end ved Valg af den nuværende Rigsdag, navnlig kommer alle Kvinderne med, og de bør ogsaa tale med om den her foreliggende Sag. At foretage en almindelig Ordning som den her foreslaaede, synes vi, er et uberettiget Indgreb i den nuværende Tilstand, og vi kan ikke tænke os, at den nuværende Rigsdag vil gaa med hertil.

Nu kan den højtærede Minister maaske sige: Dette er en Henviisning om end ikke ad calendae græcas saa dog til en ret fjærn Fremtid, og en Ordning af de foreliggende vanskelige Tilstande i vedkommende Sognemenighed kan det ikke vente saa længe med. Jeg er ikke tilbøjelig til at give Ministeren Ret i den Henseende, thi har det ventet saa længe, som det har, kunde det, synes jeg, godt vente noget længere endnu. Vedkommende Sognemenighed er hidtil blevet hjulpet med Præst og kunde vel ogsaa blive det fremdeles, indtil man fik den nye Rigsdag. Men naar Ministeren altsaa endelig vil have en Afgørelse og en Afgørelse ved Lov, finder ogsaa jeg, at der maa en Lovordning til, thi under den nuværende lovligt bestaaende Tilstand kan ingen Sognepræst komme til Vaalse uden Kollats, og Kollats kan han kun faa af Biskoppen, og naar denne ikke vil give den til den beskikkede Præst og har Ret til at sige Nej, er der sikkert ingen anden Vej at gaa end den at ordne Sagen ved Lov. Jeg har nok hørt sige, at den vedkommende kunde sendes derned uden Kollats, men det vilde være stridende mod den Lovgivning, vi har. Jeg har ogsaa hørt sige, at i Forflyttelsestilfælde er Lovgivningens Ord om Kollatsen ikke saa stærke eller saa klare, at man ikke maatte kunne komme udenom dem. Men det er ikke alene Ordene i Christian V's Lovs, men ogsaa den Praksis, der ubestrideligt har været den gældende hele Tiden fra den evangelisk-lutherske Kirkes Oprettelse til nu, vi har at holde os til, og tager man Hensyn dertil, er der ingen Tvivl om, at Kollats skal der til, og at Biskoppen kan nægte Kollats, naar han vil. Dette har selvfølgelig ogsaa Ministeren

ment, siden han vil have Forholdet ordnet ved Lov.

Men mener altsaa Ministeren, at det er nødvendigt at faa en Lov for at komme ud over det vanskelige foreliggende Tilfælde, kan vi jo forhandle derom. Jeg antager, at Lovforslaget vil blive henvist til et Udvalg. Men selv i saa Tilfælde kan efter min Opfattelse Rigsdagen ikke uden videre vedtage en Lov for dette enkelte Tilfælde af saa vidtgaaende en Art som det her foreliggende Lovforslag, thi her er der kun taget Hensyn til Præsten. Han kan blive sat udenfor det biskoppelige Tilsyn og ind under den nye ottende Biskops. Men Sognemenighederne skulde vel ogsaa i vor Tid have et Ord at sige. Sognemenighederne skulde vel ikke uden videre kunne føres fra det biskoppelige Tilsyn ind under en eventuelt konfessionsløs Ministers. Jeg kan vanskeligt tænke mig, at en Rigsdag, der har vedtaget almindelig Valgret her i Landet, skulde gaa hen og vedtage en Lov, hvorefter man uden videre førte en Sognemenighed bort fra den hidtil gældende kirkelige Ordning og over i en anden, uden at Sognemenigheden selv fik et Ord at sige derom. Det er muligt, at vedkommende Sognemenighed ikke har noget at indvende imod at komme ind under dette nye Tilsyn, det er endog muligt, at den ligefrem ønsker det — derom ved jeg intet, og der er vel neppe nogen, som ved noget derom —, men man bør give Sognemenigheden Lejlighed til her at udtale sin Mening, og vil man det, maa man bestemme ved Lovforslaget en Regel om, hvorledes det skal gaa til. Ifølge Loven om Menighedsraad kan der jo sammekaldes Menighedsråd om visse Spørgsmaal. Der vilde intet være i Vejen for, synes jeg, at man vedtog en Regel om, at i Vaalse Sognemenighed skal der indkaldes et Menighedsråd af de stemmeberettigede der, som hidtil har været opført paa den kirkelige Valgliste til Menighedsraadet, og at disse stemmeberettigede afgør, hvorvidt Sognemenigheden skal gaa bort fra det hidtilværende biskoppelige Tilsyn og ind under den nye ottende Biskop, som vi skal have her i Landet. Denne Betingelse, synes det mig, er det uomgængelig nødvendigt at tage med, hvis man vil lovgive for dette enkelte Tilfælde. Der kan ogsaa være andre Betingelser, som man maatte tage med, men dem skal jeg ikke udtale mig om nu, da jeg antager, at Lovforslaget bliver sendt til et